

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

Министерство на образованието и науката

Нормативен акт: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование, приета с ПМС № 195 от 2017 г. (обн., ДВ, бр. 75 от 2017 г.)

Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет

Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:

Лице за контакт:

Ваня Балчева, директор на дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ в Министерството на образованието и науката

Телефон и ел. поща:

Тел.: 02 9217 431

e-mail: v.balcheva@mon.bg

1.Проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем: „Събираните такси в системата на предучилищното и училищното образование са значително по-ниски от реалните разходи за извършване на съответните действия и е необходимо да се актуализират“

Съгласно чл. 300, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) в системата на предучилищното и училищното образование се събират такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет. В същата разпоредба са разписани и случаите, в които се събират тези такси. На основание чл. 300, ал. 1 от ЗПУО с постановление на Министерския съвет от 2017 г. е приета *Тарифа за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование* (Тарифа за таксите).

Министерството на образованието и науката предоставя девет административни услуги, вписани в Административния регистър, като всички извършвани услуги се предоставят и по електронен път. За предоставянето на **три** от услугите е установено заплащане на такса, регламентирана в Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование, а именно:

➤ *Вписване, промени и отписване в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на частни детски градини и училища* (уникален идентификатор съгласно Регистъра на услугите № 1603) – чл. 1 и чл. 2 от Тарифата. През 2023 г. са предоставени 59 услуги;

➤ *Одобряване и вписване на промени в одобрена програма за извършване на обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти* (уникален идентификатор съгласно Регистъра на услугите № 2890) – чл. 8 от Тарифата. През 2023 г. са предоставени 244 услуги;

➤ *Вписване, промени и отписване на частни професионални колежи в Регистъра на професионалните колежи* (уникален идентификатор съгласно Регистъра на услугите № 2892) – чл. 3 и чл. 4 от Тарифата. През 2023 г. е предоставена 1 услуга.

Регионалните управления на образованието предоставят пет административни услуги, вписани в Административния регистър. За предоставянето на две от услугите е установено заплащане на такса, регламентирана в Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование, а именно:

➤ *Удостоверение за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави* (уникален идентификатор съгласно Регистъра на услугите № 916) – чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от Тарифата.

➤ *Уверение за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави, което се издава да послужи при кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство* (уникален идентификатор съгласно Регистъра на услугите № 1647) – чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от Тарифата

За периода от учебната 2022/2023 година до 31.01.2024 г. са предоставени 1822 услуги по чл. 6, ал. 1 и 11 955 услуги по чл. 6, ал. 2 от Тарифата.

Налице е необходимост от изменение и допълнение на Тарифата за таксите, която е продиктувана от протичащите през последните години значителни промени на икономическата обстановка в страната, както и приети скоростни промени в относимата правна уредба.

От приемането през 2017 г. до настоящия момент Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование не е актуализирана. Междувременно в посочения период многократно е увеличавана минималната работна заплата, която през 2017 г. е била 460 лв., а от 01.01.2024 г. е в размер на 933 лв. Съгласно Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда (в институциите в системата на предучилищното и училищното образование) установената минимална заплата за учител за 2017 г. е била 660 лв., а от 01.01.2024 г. е в размер на 1853 лв. Видно е, че за този период от време икономическата обстановка в страната се е изменила съществено.

Поради посочените обстоятелства Министерство на образованието и науката (МОН) чрез целево определена работна група извърши анализ на таксите, събирани съгласно Тарифата за таксите в системата на предучилищното и училищното образование. От всички Регионални управления на образованието бе изискана и събрана информация относно събраните такси за извършени дейности в обхвата на Раздел IV, Раздел V, Раздел VII и Раздел VIII от Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование за периода от учебната 2022/2023 година до 31 януари 2024 г. Данните послужиха

за цялостния анализ на събираните такси и реалните разходи за извършването им. Анализът е извършен въз основа и при прилагане на *Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им* (Методиката), както и при съблюдаване на чл. 10а от Закона за електронното управление. Част от разходите (режийни, капиталови, информационни системи, консумативи, последващи проверки) не могат да бъдат точно остойностени, с оглед на което под внимание са взети и включени основните преки разходи, свързани с извършваните дейности. При определяне на разходите са взети осреднените стойности на необходимото време, служители и ресурси за извършване на съответните дейности.. С цел представяне на максимално детайлна и обективна информация относно извършения анализ, към настоящия формуляр се прилага справка с данни за събираните такси, техния настоящ размер и основните преки разходи, свързани с извършваните дейности (Приложение 1).

Извършени са разчети за актуализиране на таксите на база инфлационните процеси съгласно публикуваните от НСИ проценти на годишна инфлация за периода от 2018 г. до 2023 г.

Въз основа на анализа е установено, че събираните към момента такси в системата на предучилищното и училищното образование са значително по-ниски от реалните разходи за извършване на съответните действия и е необходимо да се актуализират.

Още едно обстоятелство, което налага регулация в Тарифата за таксите, са извършените изменения и допълнения на ЗПУО, обнародвани в Държавен вестник, бр. 23 от 19.03.2024 г. Чрез тях се предостави възможност за целите на кандидатстването във висше училище зрелостници или лица, притежаващи диплома за средно образование, по свое желание еднократно в рамките на учебната година на завършването си или на следващата учебна година да положат изпит по реда на държавните зрелостни изпити по учебен предмет, по който вече са положили успешно държавен зрелостен изпит. Резултатът от този изпит не променя резултата от държавния зрелостен изпит в дипломата за средно образование и се отразява в отделно удостоверение само за целите на кандидатстването във висше училище. С посочените изменения в Закона за предучилищното и училищното образование, в чл. 300, ал. 1, т. 10 се предвиди за полагане на този изпит да бъде събирана такса в размер, определен с тарифа на Министерския съвет, респективно следва Тарифата за таксите да бъде допълнена съгласно последните изменения в ЗПУО.

Гореизложените данни недвусмислено обуславят наложителността от целева регулация в Тарифата за таксите, за да бъде синхронизирана със законовата правна уредба и настоящата икономическа ситуация.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Разрешаването на описаният по-горе проблем не може да се осъществи в рамките на съществуващото законодателство, чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите

Настоящият проблем изисква промяна на таксите, както и въвеждане на нова такава предвид въведената със ЗПУО възможност за допълнителен изпит. Правната уредба по описания казус се съдържа в Тарифата за таксите, т.е. без нейната регулация не може да се разреши идентифицирания проблем.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Неприложимо.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки.

2. Цел:

Целите, които се поставят с предложените изменения и допълнения на Тарифата за таксите са свързани със следното:

- Привеждане на подзаконовата нормативна уредба по прилагането на ЗПУО в съответствие с изменението и допълнението на Закона от м. март 2024 г.

Изпълнението на Закона за предучилищното и училищното образование изисква създаването на условия за упражняване на правото на зрелостниците или лицата, притежаващи диплома за средно образование, по свое желание да положат изпит по реда на държавните зрелостни изпити по учебен предмет, по който вече са положили успешно държавен зрелостен изпит. Едновременно с това законовата разпоредба на чл. 300, ал. 1, т. 10 изисква регламентирането на съответна такса.

- Актуализиране размера на таксите в съответствие с инфлационните проценти за страната за периода 2018 г. - 2023 г. при съобразяване с Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им, както и съблюдаване на чл. 10а от Закона за електронното управление.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Предложеното изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование ще засегне пряко или косвено всички участници в образователния процес и по-конкретно:

- Частните детски градини и частните училища, които биха заявили желание за вписване/промяна в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

По данни от Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, воден от МОН, броят на действащите частни детски градини към момента е 123, а броят на частните училища-105.

- Частните професионални колежи, които биха заявили желание за вписване/промяна в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

По данни от Регистъра на професионалните колежи, воден от МОН, броят на частните професионални колежи към момента е 50, от които 39 действащи и 11 очакват вписване.

- Авторите и/или издателите, изготвили проекти на познавателна книжка, на учебник или на учебен комплект, които биха подали документи за участие в процедура по оценяване и одобряване на съответния проект.

Съгласно информация, публикувана на сайта на МОН в рубрика „Учебници“, броят на издателствата, които разпространяват познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за учебната 2022 – 2023 година е 27.

Информацията може да бъде намерена на следния електронен адрес:

chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.mon.bg/nfs/2022/02/info-izdatelstva_010222.pdf

- Организациите, извършващи обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и учителите в тях.

Повишаването на квалификацията и професионалното развитие на учителите се осъществява от различни звена на различни равнища – на национално, регионално, общинско и институционално. Справка за регистрираните към момента организации за извършване на цитираните обучения може да се направи в Информационния регистър на одобрените програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, на електронен адрес: <https://rq.mon.bg/programs/approved-programs>

- Зрелостници или лица, притежаващи диплома за средно образование, които по свое желание еднократно в рамките на учебната година на завършването си или на следващата учебна година биха желали да положат изпит по реда на държавните зрелостни изпити по учебен предмет, по който вече са положили успешно държавен зрелостен изпит.
- Гражданите, заявяващи желание за признаване на документ за завършен етап на училищно обучение, степен на образование и/или степен на професионална квалификация, издаден от училища на чужди държави.
- Гражданите, заявяващи желание за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.
- Гражданите, желаещи да се включат в курсове за оgramотвяване, курсове за придобиване на компетентности за завършен прогимназиален етап или за завършени класове от прогимназиален етап.
- Граждани на трети държави над задължителната училищна възраст, желаещи да получат обучение в неспециализирано училище, професионална гимназия или специализирано училище (спортно училище, училище по културата, училища по изкуствата).
- Министерството на образованието и науката, регионалните управления на образованието и училищата, в чиито бюджети постъпват приходите от събраните такси по силата на чл. 300, ал. 2 и 3 от ЗПУО.
- Цялото общество като потенциален потребител на услугите, предоставяни от Министерството на образованието и науката, за които се събират такси по чл. 300, ал. 1 от ЗПУО.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

При варианта „Без действие“ не се предприемат никакви действия, които да са пряко насочени към разрешаването на дефинирания проблем. Така Тарифата за таксите няма да се актуализира и ще остане в настоящата си редакция. Това ще доведе до празнота в подзаконовата правна уредба, тъй като измененията в ЗПУО изискват конкретно допълнение на Тарифата за таксите. Освен това евентуалното бездействие няма да отчете извършения анализ от МОН относно размера на събираните в системата на предучилищното и училищното образование такси, съпоставим с необходимите разходи за извършването им и актуалната икономическа обстановка.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Някои от идентифицираните заинтересовани страни ще продължат да заплащат нисък размер на събираните такси, но това ще е в резултат на неактуална правна уредба. Това ще има кратък положителен ефект върху платците на таксите, но в дългосрочен план би могло да окаже негативно въздействие, защото несъответствието ще става все по-голямо и в даден момент неименуемо размерът на таксите ще трябва да се повиши с по-висок процент.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще е налице несинхронизирана и непълна правна уредба, което крие обоснован риск от сериозни проблеми и невъзможност за адекватното ѝ прилагане. Същевременно няма да бъдат взети под внимание измененията в икономическата обстановка от 2017 г. до настоящият момент и значително по-високите разходи за предоставяните услуги. Евентуална пасивност и неотчитане на протичащите динамични процеси би могло да задълбочи проблема, тъй като с годините ще се натрупа още по-голям дисбаланс между цените на таксите и реалните разходи за тяхното предоставяне, което със сигурност е нецелесъобразно.

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на Вариант 1 няма да има въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест: Вариант 1 няма да окаже влияние върху административната тежест доколкото с него се предлага запазване на текущото положение.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Инициатива за регулаторни мерки с приемане на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование“

Приложението на Вариант 2 ще позволи предприемането на целенасочени и конкретни мерки, които да прецизират и допълнят нормативната уредба и разрешат възникналия проблем.

Предложението е в резултат от извършени анализи по два показателя. При първия от тях се установяват разходите съгласно прилагане на Методиката и Стандартите за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2023 г., определени с РМС № 756/25.10.2023 г. При втория са извършени разчети за актуализиране на таксите на база инфлационните проценти за периода 2018 г. - 2023 г. Установи се, че при прилагане на втория вариант увеличението ще е по-малко в сравнение с реално установените разходи при прилагане на Методиката. Приложена е справка, в която са разписани разчетите при прилагане на двата подхода – 1) въз основа прилагане на Методиката/стандартите; и 2) Актуализация въз основа на инфлационен коефициент с натрупване 2018 – 2023 г. (Приложение № 2).

В крайна сметка се предлага актуализиране при прилагане на единен подход за всички видове такси – **преизчисляване на база инфлационни проценти с натрупване за периода 2018-2023 г.** По този начин се цели постигане на баланс между реален и адекватен размер на таксите, и приемлива цена за обществото/заинтересованите страни. От приложената справка е видно, че увеличението на таксата е значително по-малко при избор на този подход, в сравнение с изчисленията съгласно формулите по *Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им.*

Освен описаната актуализация на таксите с този вариант на действие се предлага създаването на нормативно основание за събиране на такса за новия изпит по чл. 135а, ал. 1 от ЗПУО, предвиден с последните промени през 2024 г. Новата такса е формирана след направен разчети по съответните показатели на база Методиката. Чрез събиране на определената нова такса ще се осигурят средства за дейностите по организиране на този изпит, който не е свързан с придобиване на средно образование, но се полага при условията и по реда на държавните зрелостни изпити, а последиците му са насочени към кандидатстване в системата на висшето образование. Чрез определяне на таксата се очаква на този изпит да се явят само онези зрелостници и лица, придобили средно образование, които са мотивирани да постигнат по-висок резултат от получения на държавния зрелостен изпит по този учебен предмет.

Размерът на новата такса, определен чрез прилагане на Методиката е 84,24 лв., аналогична на таксата за провеждане на изпит за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене, с изключение на необходимите компетентности за придобиване на професионална квалификация, за един учебен предмет (чл. 7, ал. 1). За новата такса е изчислен размер от **35 лв.** при

прилагане на инфлационен процент, като същият се предлага за утвърждаване предвид по-благоприятния му размер за гражданите.

С измененията и допълненията на Закона за електронното управление (ДВ, бр. 80 от 19.09.2023 г., в сила от 19.09.2023 г.) – с новия чл. 10а, е установено задължението административните органи да предоставят административните услуги по електронен път с намалена такса спрямо таксата за присъствено заявяване и предоставяне, ако при прилагането на Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност се установи различен размер на разходите. Минималният процент на намалението на таксата е десет на сто, като намалението не може да надвишава двадесет лева. МОН предоставя девет административни услуги, вписани в Административния регистър, като всички извършвани услуги се предоставят и по електронен път. За предоставянето на три от услугите е установено заплащане на такса, регламентирана в Тарифата за таксите. С оглед на обстоятелството, че предложеното увеличение на таксите е в значително по-малък размер от реалните разходи не е необходимо определяне на по-нисък размер на таксите за услугите, предоставяни по електронен път, съгласно чл. 10а от Закона за електронното управление. Следва да се има предвид, че към момента МОН не предоставя бързи услуги и не предвижда възможност за такава услуга.

Предложеното изменение на Тарифата за таксите няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет, както и до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на бюджета, в т.ч. на ключовите индикатори.

В заключение следва да се отбележи, че този вариант на действие предлага механизми за отстраняване на възникналия проблем и в тази връзка се препоръчва избора му.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Чрез прилагането на Вариант 2 подзаконовата нормативна уредба ще се адаптира към законовите промени в ЗПУО, което е неизменна предпоставка за безпроблемната регулация на обществените отношения. По този начин ще се даде възможност за целите на кандидатстването във висши училища зрелостници или лица, притежаващи средно образование да положат допълнителен изпит по учебен предмет, по който вече са положили държавен зрелостен изпит. Така ще се стимулира приемът във висшите училища.

При избора на Вариант 2 в действащата правна уредба ще се отчетат икономическите промени през последните години, като по този начин ще се намали финансовата тежест чрез частично покриване на реалните разходи за извършване на съответните дейности.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Вярно е, че размерът на таксите ще бъде увеличен, но данните показват, че в периода от приемане на Тарифата за таксите доходите на гражданите и фирмите също са се увеличили. В този смисъл вдигането на

таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование не е прецедент, а логична и необходима мярка за осигуряване на нормалното функциониране на системата.

Въвеждането на такса за новия изпит по чл. 135а, ал. 1 от ЗПУО ще изисква известно финансово усилие от страна на зрелостниците и на техните семейства, но предвид ниския размер на таксата не се очаква мярката да окаже негативен икономически и/или социален ефект. Тук е мястото да се отбележи, че държавата осигурява възможност на всички зрелостници да положат задължителните държавни зрелостни изпити абсолютно безплатно. Нововъведеният изпит е възможност, а не задължение, така че явяването е с пожелателен характер. Чрез изпита се създава един допълнителен способ за кандидатстване в системата на висшето образование, като въвеждането на такса за неговото явяване цели да обезпечи разходите във връзка с провеждането му.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на Вариант 2 ще увеличи финансовата тежест на заинтересованите страни, които според устройството си попадат в характеристиките на МСП (някои частни детски градини, частни училища, издателски къщи и др.)

Административна тежест: Вариант 2 ще доведе до допълнителна административна тежест във връзка с повишаване на финансовата тежест за заинтересованите страни.

С този вариант не се предвиждат допълнителни изисквания по отношение на предоставяните административни услуги, като същите ще бъдат предоставяни по досегашния си ред. Разбира се, необходимо е документи да бъдат изисквани в процеса по кандидатстване за новия изпит, но както бе посочено същият е изцяло в полза за зрелостниците и е с пожелателен характер.

С предлаганата регулация се предвижда увеличение на таксите за предоставяните административни услуги, което неизменно ще се отрази на финансовата тежест на потребителите на тези услуги. В тази връзка е избран подход (индексация според официалните данни за инфлацията), който да е максимално благоприятен за заинтересованите страни от една страна и да покрие частично реалните разходи по предоставената услуга от друга.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3 „Нерегулативна намеса“

В конкретния случай не са налице алтернативни възможности за нерегулаторни мерки, т.е. този вариант е неприложим, тъй като разрешаването на описания проблем не може да се разреши без целева регулация в нормативната уредба.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел: Синхронизиране на нормативната уредба и актуализиране размера на таксите в съответствие с инфлационните проценти за страната.	3	1
Ефикасност	Цел: Синхронизиране на нормативната уредба и актуализиране размера на таксите в съответствие с инфлационните проценти за страната.	3	1
Съгласуваност	Цел: Синхронизиране на нормативната уредба и актуализиране размера на таксите в съответствие с инфлационните проценти за страната.	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:
ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;
ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;
съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 2 „Инициатива за регулаторни мерки с приемане на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование“

Аргументите за това са свързани със следното:

1. Вариант 2 се отличава с най-висока степен на ефективност, във връзка с неговата целесъобразност и с най-висок потенциал за постигане на целите.
2. Вариант 2 се характеризира с най-висока степен на ефикасност сред идентифицираните варианти на действие с оглед на ефекта за заинтересованите страни и за обществото.
3. Вариант 2 съдържа най-голям потенциал за изпълнение на държавната политика, насочена към развитие и усъвършенстване на предучилищното и училищното образование. В тази връзка той се отличава с най-висока степен на съгласуваност.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали

Няма ефект

Прилагането на Вариант 2 ще въздейства по отношение на административната тежест, доколкото ще увеличи финансовата тежест за заинтересованите страни.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

Не

Прилагането на Вариант 2 ще засегне съществуващи регулаторни режими и услуги, тъй като се актуализират таксите в сега действащия режим.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

Не

Прилагането на Вариант 2 няма да доведе до създаване на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Проектът на Постановление засяга МСП по начина описан в съответните варианти на въздействие.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са налице потенциални рискове от прилагането на Вариант 2.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове за срок от 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

Не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици.

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. [Закон за предучилищното и училищното образование;](#)
2. [ТАРИФА за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование;](#)
3. [Методика за определяне на разходоориентиран размер на таксите;](#)
4. [Закон за електронното управление;](#)
5. [Национален статистически институт.](#)
6. [Регистър на институциите в системата на предучилищното и училищното образование;](#)
7. [Регистър на професионалните колежи;](#)
8. [Официален сайт на Министерство на образованието и науката.](#)

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Ваня Балчева, директор на дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ (ОБГУМ) в Министерството на образованието и науката

Дата: 12.04.2024 г.

Подпис:

24.4.2024 г.

X

Ваня Балчева
Директор на дирекция ОБГУМ
Signed by: Vanya Balcheva Ivanova

Информация относно определяне размера на таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование

Размерът на таксите от приложената таблица (от т. I до т. VI включително) е определен при спазване на Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им (приета с ПМС № 1 от 05.01.2012 г.). Част от разходите (режийни, капиталови, информационни системи, консумативи, последващи проверки) не могат да бъдат точно остойностени, с оглед на което под внимание са взети и включени основните преки разходи, свързани с извършваните дейности. При определяне на разходите са взети осреднените стойности на необходимото време, служители и ресурси за извършване на съответните дейности.

	Нормативно основание	Такси в системата на предучилищното и училищното образование	Основни дейности	Разходи	Размер на такса ¹
I.	чл. 300, ал. 1, т. 1 от ЗПУО: Разглеждане на заявление за издаване на разрешение за частна детска градина или частно училище в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование или на промяна на	1. За разглеждане на заявление и оценка за съответствие с нормативно установените изисквания за издаване на разрешение за вписване на частна детска градина или на промяна в нея (чл. 1, ал. 1 от Тарифата)	1. Приемане и регистриране на документите; 2. Извършване на проверка за наличие на всички необходими документи и данни с нормативно установените изисквания; 3. Извършване на експертна оценка от 10-членна експертна комисия на съответствието на заявените факти и обстоятелства и представените документи с нормативно установените изисквания за вписване на частната детска градина или с изискванията за вписване на промяна на частна детска градина; 4. Изготвяне и издаване на съответните документи – становища, протокол, доклад, писма, за издаване на разрешение за вписване на частна детска градина или на промяна в нея в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.	<i>Преки разходи:</i> <ul style="list-style-type: none"> • 10 служители x 2 часа x 13,91 лв./час = <u>278,20 лв.</u> • материали (хартия, офис-техника, канцеларски материали) - <u>1 лв.</u> • разходи за външни услуги (поддръжка РИ) - 6 лв. 278,20+1+6 = 285,20 лв.	285,20 лв. (старата такса, определена през 2017 г., е била 150 лева)

¹ В скоби е представена информация за размерът на старата такса, уредена в Тарифата за таксите, които се събират от МОН

	частна детска градина или частно училище	2. За разглеждане на заявление и оценка за съответствие с нормативно установените изисквания за издаване на разрешение за вписване на частно училище или на промяна в него се събира такса			
		2.1. за начално училище, основно училище, гимназия, профилирана гимназия и средно училище (чл. 1, ал. 2, т. 1 от Тарифата)	1. Приемане и регистриране на документите; 2. Извършване на проверка за наличие на всички необходими документи и данни с нормативно установените изисквания; 3. Извършване на експертна оценка от 10-членна експертна комисия на съответствието на заявените факти и обстоятелства и представените документи с нормативно установените изисквания за вписване на частно училище или с изискванията за вписване на промяна на частно училище; 4. Изготвяне и издаване на съответните документи – становища, протокол, доклад, писма, за издаване на разрешение за вписване или на промяна в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.	Преки разходи: • 10 служители x 3,5 часа x 13,91 лв./час = <u>486,85 лв.</u> • материали (хартия, офис-техника, канцеларски – материали) - <u>1 лв.</u> 486,85+1= 487,85 лв.	486,85 лв. (старата такса, определена през 2017 г., е била 260 лева)
		2.2. за професионална гимназия, обединено училище, спортно училище, училище по културата и училище по изкуствата (чл. 1, ал. 2, т. 2 от Тарифата)	1. Приемане и регистриране на документите; 2. Извършване на проверка за наличие на всички необходими документи и данни с нормативно установените изисквания; 3. Извършване на експертна оценка от 10-членна експертна комисия на съответствието на заявените факти и обстоятелства и представените документи с нормативно установените изисквания за вписване на частно училище или с изискванията за вписване на промяна на частните училища; 4. Изготвяне и издаване на съответните документи – становища, протокол, доклад, писма, за издаване на разрешение за вписване или на промяна в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.	Преки разходи: • 10 служители x 5 часа x 13,91 лв./час = <u>695,50 лв.</u> • материали (хартия, офис-техника, канцеларски – материали) - <u>1 лв.</u> 695,50+1 = 696,50 лв.	696,50 лв. (старата такса, определена през 2017 г., е била 375 лева)
II.	чл. 300, ал. 1, т. 2 от ЗПУО:	За издаване на удостоверение за вписване на частна детска градина	1. Изготвяне и издаване на разрешение за вписване на частна детска градина или частно училище или за	Преки разходи:	70,55 лв.

	Издаване на удостоверение за вписване на частна детска градина или частно училище или за вписване на промяна на частна детска градина или частно училище	или частно училище или за вписване на промяна на частна детска градина или частно училище (чл. 2 от Тарифата)	вписване на промяна в частна детска градина или в частно училище; 2. Вписване в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование на частна детска градина или частно училище или на промяна в тях. 3. Изготвяне и издаване на съответните документи – писма и удостоверение за вписване в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.	<ul style="list-style-type: none"> • 5 служители x 1 час x 13,91 лв./час = 69,55 лв.; • материали (хартия, офис-техника, канцеларски – материали) - 1 лв.; <p>69,55+1 = 70,55 лв.</p>	(старата такса, определена през 2017 г., е била 50 лева)
III.	чл. 82, ал. 1 от ЗПОО: разглеждане на заявление за издаване на разрешение за вписване на частен професионален колеж в регистъра на професионалните колежи или на промяна на частен професионален колеж	1. За разглеждане на заявление и оценка за съответствие с нормативно установените изисквания за издаване на разрешение за вписване на частен професионален колеж или на промяна в него (чл. 3 от Тарифата)	1. Приемане и регистриране на документите; 2. Извършване на проверка за наличие на всички необходими документи и данни с нормативно установените изисквания; 3. Извършване на експертна оценка от 10-членна експертна комисия на съответствието на заявените факти и обстоятелства и представените документи с нормативно установените изисквания за вписване на частен професионален колеж или с изискванията за вписване на промяна в частните професионалните колежи; 4. Изготвяне и издаване на съответните документи – становища, протокол, доклад, писма, за издаване на разрешение за вписване или на промяна в Регистъра на професионалните колежи.	<p><i>Преки разходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 служители x 5 часа x 13,91 лв./час = <u>695,50 лв.</u> • материали (хартия, офис-техника, канцеларски – материали) - <u>1</u> лв. <p>695,50+1 = 696,50 лв.</p>	696,50 лв. (старата такса, определена през 2017 г., е била 375 лева)
		2. За издаване на удостоверение за вписване на частен професионален колеж или за вписване на промяна на частен професионален колеж (чл. 4 от Тарифата)	1. Изготвяне и издаване на разрешение за вписване в Регистъра на професионалните колежи; 2. Вписване на разрешението в Регистъра на професионалните колежи; 3. Изготвяне и издаване на съответните документи – писма и удостоверение за вписване в Регистъра на професионалните колежи.	<p><i>Преки разходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 служители x 1 час x 13,91 лв./час = 69,55 лв.; • материали (хартия, офис-техника, канцеларски – материали) - 1 лв.; 	188,5 лв. (старата такса, определена през 2017 г., е била 50 лева)

				<ul style="list-style-type: none"> • софтуер (РПК)² - 118 лв.; <p>69,55+1+118 = 188,55 лв.</p>	
IV.	чл. 300, ал. 1, т. 5 от ЗПУО: Признаване на документ за завършен етап на училищно обучение, степен на образование и степен на професионална квалификация, издаден от училища на чужди държави, и за издаване на удостоверение	1. За признаване на документ за завършен етап на училищно обучение, издаден от училища на чужди държави (чл. 6, ал. 1 от Тарифа)	<p>1. Проверка на съдържанието на документите за завършен етап от комисия;</p> <p>2. Извършване на експертна оценка по съпоставяне продължителността на обучението, вида на училището и учебните планове и програми с изискванията на действащите нормативни актове в системата на предучилищното и училищно образование;</p> <p>3. Приравняване на оценките съобразно българската система на оценяване, при констатиране на различие в системите за оценяване на резултатите;</p> <p>4. Изготвяне и издаване на съответния документ.</p>	<p><i>Преки разходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 служител x 1/3 час x 12,50 лв./час = <u>4,17 лв.</u> • 1 служител x 1 час x 17 лв./час = <u>17,00 лв.</u> • 1 служител x 1/2 час x 19,50 лв./час = <u>9,75 лв.</u> • 1 служител x 1/4 час x 12,50 лв./час = <u>3,13 лв.</u> • материали (бланка, хартия, канцеларски материали) – <u>1,00 лв.</u> <p><i>Непреки разходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • режимни разходи – <u>4,00 лв.</u> <p><i>Общо разходи:</i> 4,17 + 17,00 + 9,75 + 3,13 + 1,00 + 4,00 = 39,05 лв.</p>	39,05 лв. (старата такса, определена през 2017 г., е била 25 лева)
		2. За признаване на документ за завършена степен на образование и професионална квалификация, издаден от	<p>1. Проверка на документите за завършена степен;</p> <p>2. Извършване на експертна оценка по съпоставяне продължителността на обучението, вида на училището и учебните планове и програми с изискванията на действащите в системата на</p>	<p><i>Преки разходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 служител x 1/3 час x 12,50 лв./час = <u>4,17 лв.</u> 	59,30 лв. (старата такса, определена

² Размерът е определен на база годишните разходи за поддръжка на Регистъра на професионалните колежи и броя на вписаните колежи

		училища на чужди държави (чл. 6, ал. 2 от проекта на Тарифа)	предучилищното и училищно образование нормативни актове; 3. Приравняване на оценките съобразно българската система на оценяване, при констатиране на различие в системите за оценяване на резултатите; 4. Изготвяне и издаване да съответния документ.	<ul style="list-style-type: none"> • 1 служител x 2 часа x 17 лв./час = <u>34,00 лв.</u> • 1 служител x 2/3 час x 19,50 лв./час = <u>13,00 лв.</u> • 1 служител x 1/4 час x 12,50 лв./час = <u>3,13 лв.</u> • материали (бланка, хартия, канцеларски материали) – <u>1,00 лв.</u> <p><i>Непреки разходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • режийни разходи – 4,00 лв. <p><i>Общо разходи:</i> 4,17 + 34,00 + 13,00 + 3,13 + 1,00 + 4,00 = <u>59,30 лв.</u></p>	през 2017 г., е била 35 лева)
V.	чл. 300, ал. 1, т. 6 от ЗПУО: Валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене	1. За проверка на внесените документи и за провеждане на изпит за валидиране на компетентности (по един учебен предмет)	1. Определяне на комисия; 2. Проверка на данните от представените документи на лицето; 3. Съставяне на изпитния материал; 4. Провеждане на изпит; 5. Попълване и вписване на необходимите данни и информация.	<i>Преки разходи:</i> 4 човека x 2 часа x 10,53 лв./час = <u>84,24 лв.</u>	84,24 лв. (старата такса, определена през 2017 г., е била 30+10 лева)
VI.	чл. 300, ал. 1, т. 7 от ЗПУО: Разглеждане на заявления и извършване оценка на	1. За разглеждане на заявление за одобряване на програма за обучение за повишаване квалификацията на	1. Приемане и регистриране на документите; 2. Проверка за наличие на изискуемите документи. 3. Вписване на необходимите обстоятелства в регистъра на одобрените програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.	<i>Преки разходи:</i> • 1 служител x 1/4 час x 11 лв./час = <u>2,75 лв.</u> ;	16,06 лв. (старата такса, определена

програмите за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	педагогическите специалисти (чл. 8, ал. 1 от Тарифата)	Забележка: При определяне времето за извършване на дейностите е съобразено, че с едно заявление могат да бъдат внесени повече от една програма за оценяване.	<ul style="list-style-type: none"> • 1 служител x 1 час x 13,91 лв./час = <u>13,91 лв.</u> <p>Общо разходи 2,75+13,91= 16,66 лв.</p>	през 2017 г., е била 10 лева)
	2. За извършване на оценка на програма за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти или за промяна на съдържанието на одобрена програма (чл. 8, ал. 2 от Тарифата)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Извършване на проверка на съответствие на представените документи с нормативно установените изисквания; 2. Оценка на програмата за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти; 3. Изготвяне на заповед за одобрение на програмата/отказ за одобрение на програмата; 4. Вписване на необходимите обстоятелства в регистъра на одобрените програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти. 5. Извършване на проверки на място за изпълнение на одобрените програми. 	<p><i>Преки разходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 оценители x 3 часа x 13,91 лв./час = <u>83,46 лв.;</u> • 1 ръководен служител ¼ час x 20,90 лв./час = <u>5,23 лв.;</u> • 25 членове на комисия x 1/6 час x 13,91 лв./час = <u>86,94 лв.;</u> • 2 служители x 4 часа x 13,91 = <u>111,28 лв. – проверки на място;</u> • материали (хартия, офис-техника, канцеларски материали) - <u>1 лв.</u> • софтуер³ - <u>6,61 лв.;</u> <p>Общо разходи: 83,46+5,23+86,94+1+6,61 = 350,16 лв.</p>	<p>183,24 лв.</p> <p>Не са включени разходи за проверки на място</p> <p>(старата такса, определена през 2017 г., е била 100 лева)</p>

³ Размерът е определен на база разходите за гаранционна поддръжка на Информационен регистър на одобрените програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти и броя на вписаните програми

		3. За промяна на обучителите по програма за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (чл. 8, ал. 3 от Тарифата)	1. Приемане и регистриране на документите; 2. Извършване на проверка на съответствие на представените документи с нормативно установените изисквания; 3. Вписване на необходимите обстоятелства в регистъра на одобрените програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.	<p><i>Преки разходи:</i> за един учител <ul style="list-style-type: none"> • 2 служители x 1,5 час x 13,91 лв./час = <u>41,73 лв.</u>; • 1 ръководен служител ¼ час x 20,90 лв./час = <u>5,23 лв.</u>; • 1 служител x 1 часа x 13,91 лв./час = <u>13,91 лв.</u> <ul style="list-style-type: none"> • материали (хартия, офис-техника, канцеларски материали) - <u>1 лв.</u> 41,73+5,23+13,91+1 = 61,87 лв.</p>	61,87 лв. (старата такса, определена през 2017 г., е била 50 лева)
VII.	чл. 300, ал. 1, т. 8 от ЗПУО: Провеждане на курсове за ограмотяване, курсове за придобиване на компетентности за завършен прогимназиален етап или за завършени класове от прогимназиален етап	1. За обучение в курс по ограмотяване (чл. 9, ал. 1 от Тарифата)	Провеждане на обучение по ограмотяване (в курс до 15 човека) за 600 учебни часа	<p><i>Преки разходи:</i> 600 учебни часа x 10,53 лв./час = 6 318 лв. <i>Непреки разходи:</i> няма</p>	631,80 лв. на човек (в курс от 10 човека) (старата такса, определена през 2017 г., е била 300 лева)
		2. За провеждане на курсове за придобиване на компетентности за завършен прогимназиален етап, включващ V, VI и VII клас	Провеждане на курсове за придобиване на компетентности за завършен прогимназиален етап (в курс до 15 човека) за 1080 учебни часа	<p><i>Преки разходи:</i> 1080 учебни часа x 10,53 лв./час = 11372,40 лв. <i>Непреки разходи:</i> няма</p>	1137,24 лв. на човек (в курс от 10 човека)

		(чл. 9, ал. 2 от проекта на Тарифа)			(старата такса, определена през 2017 г., е била 540 лева)
		3. За провеждане на курсове за придобиване на компетентности за завършен клас от прогимназиален етап (чл. 9, ал. 3 от Тарифата)	Провеждане на курсове за придобиване на компетентности за завършен клас от прогимназиален етап (в курс до 15 човека) за 360 часа	Преки разходи: 360 учебни часа x 10,53 лв./час = 3 790,80 лв. Непреки разходи: няма	379,08 лв. на човек (в курс от 10 човека) (старата такса, определена през 2017 г., е била 180 лева)
VIII.	чл. 300, ал. 1, т. 10 от ЗПУО: Полагане на изпит по чл. 135а, ал. 1.	Полагане на изпит по чл. 135а, ал. 1. (чл. 10, ал. 1 от проекта на Тарифа)	Оценка за съответствие с нормативно установените изисквания, в т.ч. проверка на вписаните в него обстоятелства по отношение на правото за полагане на изпита, годината на завършване на XII клас, сесията и годината, в които успешно е положен държавен зрелостен изпит по същия учебен предмет; Провеждане на изпит; Оценяване; Обработка на данни и информация за резултатите от положения изпит	Преки разходи: 4 човека x 2 часа x 10,53 лв./час = <u>84,24 лв.</u>	84,24 лв. нова

Размерът на таксите за **обучение на граждани на трети държави над задължителната училищна възраст** (съгласно чл. 300, ал. 1, т. 9 от ЗПУО) е съобразен със Стандартите за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2023 г., определени с РМС № 756/25.10.2023 г. за изменение на РМС № 280/2022 г., изменено и допълнено с РМС № 337/2023 г. и с РМС № 544//2023 г., както следва:

Нормативно основание	Такси в системата на предучилищното и училищното образование	Размер на предложената такса	Забележка
----------------------	--	------------------------------	-----------

чл. 300, ал. 1, т. 9 от ЗПУО: Обучение на граждани на трети държави над задължителната училищна възраст – в дневна форма на обучение за една учебна година	1. За обучение в неспециализирано училище, с изключение на професионалните гимназии – в дневна форма на обучение за една учебна година (чл. 10, ал. 1, т. 1 от Тарифата)	2 831 лв. (определеният през 2017 г. размер е 1 650 лв.)	
	2. За обучение в професионална гимназия – в дневна форма на обучение за една учебна година, в следните области на образование: (чл. 10, ал. 1, т. 2 от Тарифата)		
	2.1. Транспорт (чл. 10, ал. 1, т. 2, буква „а“ от Тарифата)	4 321 лв. (определеният през 2017 г. размер е 2 565 лв.)	
	2.2. Селско, горско, рибно стопанство, ветеринарна медицина (чл. 10, ал. 1, т. 2, буква „б“ от Тарифата)	4 288 лв. (определеният през 2017 г. размер е 2 458 лв.)	
	2.3. Физически науки, информатика, техника, здравеопазване, опазване на околната среда, производство и преработка, архитектура и строителство (чл. 10, ал. 1, т. 2, буква „в“ от Тарифата)	3 771 лв. (определеният през 2017 г. размер е 2000 лв.)	
	2.4. услуги за личността и обществена сигурност и безопасност (чл. 10, ал. 1, т. 2, буква „г“ от Тарифата)	3 447 лв. (определеният през 2017 г. размер е 1820 лв.)	Стандарт за ученик в паралелка за професионална подготовка, направления „Услуги за личността“ и „Обществена сигурност и безопасност“
	2.5. стопанско управление и администрация; социални услуги (чл. 10, ал. 1, т. 2, буква „д“ от Тарифата)	2 835 лв. (определеният през 2017 г. размер е 1 614 лв.)	Стандарт за ученик в паралелка за професионална подготовка, направления „Стопанско управление и администрация“, „Социални услуги“ и „Журналистика, масова комуникация и информация“
	2.6. изкуства (чл. 10, ал. 1, т. 2, буква „е“ от Тарифата)	5 053 лв. (определеният през 2017 г. размер е 2 691 лв.)	Стандарт за ученик в паралелка за професионална подготовка, направления „Изкуства“ и „Хуманитарни науки“
	3. За обучение в специализирано училище – в дневна форма на обучение за една учебна година: (чл. 10, ал. 1, т. 3 от Тарифата)		
3.1. в спортно училище (чл. 10, ал. 1, т. 3, буква „а“ от Тарифата)	4 483 лв.		

		(определеният през 2017 г. размер е 2 603 лв.)	
	3.2. в училища по културата (чл. 10, ал. 1, т. 4 от Тарифата)	4 689 лв. (определеният през 2017 г. размер е 2 661 лв.)	
	3.3. в училище по изкуствата в професионално направление „Музикални и сценични изкуства“ (чл. 10, ал. 1, т. 5, буква „а“ от Тарифата)	6 540 лв. (определеният през 2017 г. размер е 3 712 лв.)	
	3.4. в училище по изкуствата в професионални направления „Изящни изкуства“ и „Приложни изкуства и занаяти“ (чл. 10, ал. 1, т. 5, буква „б“ от Тарифата)	4 944 лв. (определеният през 2017 г. размер е 2 805 лв.)	
чл. 300, ал. 1, т. 9 от ЗПУО: Обучение на граждани на трети държави над задължителната училищна възраст – във форма на обучение, различна от дневната	1. Вечерна форма на обучение и обучение чрез работа (дуална система на обучение) (чл. 10, ал. 2, т. 1 от Тарифата)	3 455 лв. (определеният през 2017 г. размер е 1 377 лв.)	
	2. Задочна и дистанционна форма на обучение (чл. 10, ал. 2, т. 2 от Тарифата)	2 320 лв. (определеният през 2017 г. размер е 924 лв.)	Стандарт за ученик в задочна форма на обучение
	3. Индивидуална форма на обучение (чл. 10, ал. 2, т. 3 от Тарифата)	8 155 лв. (определеният през 2017 г. размер е 3 070 лв.)	
	4. Самостоятелна форма на обучение (чл. 10, ал. 2, т. 4 от Тарифата)	990 лв. (определеният през 2017 г. размер е 373 лв.)	
	5. Комбинирана форма на обучение (чл. 10, ал. 2, т. 5 от Тарифата)	ТДФО+2 323 лв. (определеният през 2017 г. размер е ТДФО+862 лв.)	включва съответната такса за дневна форма на обучение (ТДФО) и добавка за комбинирана форма в размер на 2 323 лв.

чл. 300, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗПУО: Такси за оценяване на познавателна книжка, учебник или учебен комплект за предучилищното и училищното образование (чл. 5 от Тарифата)

Остойностяване на оценяването на 1 проект на учебник и 1 проект на учебен комплект																
учебник / учебен комплект	бр. коли	бр. оценителите съдържа	хонорар за 1 кола в лв.	хонорар за 1 ел. вариант лв.	общо хонорари и на оценителите по съдържа	осигуровки от МОН приблиз. 12% в лв.	общо хонорари на оценители по съдържание + осиг.	бр. оценители граф. дизайн и полиграф. изпълн.	хон. на оц. граф. полиграф. на бр. проект. в лв.	хонорар за оц. граф. полиграф. За 1 ел. вариант лв.	общо хонорари на оценители по граф. полиграф.	осигуровки от МОН приблиз. На оц. граф. полиграф. 12% в лв.	общо за 6-та оценители граф. полиграф. в лв.	обща сума за хонорари и съдържа	Такса към момента	недостиг
Учебник 1 бр.	20	7	20	50	3150	378	3528	6	30	20	240	29	269	3797	600	-3197
Учебен комплект 1 бр.	30	7	20	50	4550	546	5096	6	50	20	360	43	403	5499	975	-4524

**Разчети при прилагане на двата подхода – прилагане на
Методиката/Стандартите и Актуализация с инфлационен коефициент (с
натрупване 2018-2023 г.):**

Услуга	Настоящ размер на таксата в лв.	Актуализация – при прилагане на Методиката/ Стандартите в лв.	Актуализация - с инфлационни проценти в лв.
1	2	3	4
За разглеждане на заявление и оценка за съответствие с нормативно установените изисквания за издаване на разрешение за вписване на частна детска градина или на промяна в частна детска градина (чл. 1, ал. 1)	150	285,20	210
За разглеждане на заявление и оценка за съответствие с нормативно установените изисквания за издаване на разрешение за вписване на частно училище или на промяна в частно училище за начално училище, основно училище, гимназия, профилирана гимназия и средно училище (чл. 1, ал. 2, т. 1)	260	486,85	365
За разглеждане на заявление и оценка за съответствие с нормативно установените изисквания за издаване на разрешение за вписване на частно училище или на промяна в частно училище се събира такса за професионална гимназия, обединено училище, спортно училище, училище по културата и училище по изкуствата (чл. 1, ал. 2, т. 2)	375	696,50	530
За издаване на удостоверение за вписване на частна детска градина или на частно училище или за вписване на	50	70,55	70

промяна на частна детска градина или на частно училище (чл. 2)			
За разглеждане на заявление и оценка за съответствие с нормативно установените изисквания за издаване на разрешение за вписване на частен професионален колеж или на промяна в частен професионален колеж (чл. 3)	375	696,50	530
За издаване на удостоверение за вписване на частен професионален колеж или за вписване на промяна на частен професионален колеж (чл.4)	50	188,50	70
За разглеждане на заявление за одобряване на познавателна книжка, учебник или учебен комплект (чл. 5, ал. 1)	10	20	15
За извършване на оценка на познавателна книжка или на учебник за съответствие с държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала (чл. 5, ал. 2)	600	3 797	845
За извършване на оценка на учебен комплект за съответствие с държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала (чл. 5, ал. 3)	975	5 499	1370
За признаване на документ за завършен етап на училищно обучение, издаден от училища на чужди държави (чл. 6, ал. 1)	25	39,05	35
За признаване на документ за завършена степен на образование и професионална	35	59,30	50

квалификация, издаден от училища на чужди държави, и за издаване на удостоверение (чл. 6, ал. 2)			
За провеждане на изпит за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене, с изключение на необходимите компетентности за придобиване на професионална квалификация, за един учебен предмет (чл. 7, ал. 1)	30	84,24	40
За разглеждане на заявление за одобряване на програма за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (чл. 8, ал. 1)	10	16,06	15
За извършване на оценка на програма за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти или за промяна на съдържанието на одобрена програма (чл. 8, ал. 2)	100	183,24	140
За извършване на оценка на одобрена от министъра на образованието и науката програма за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти с направена промяна в списъка на учителите – за всеки предложен нов оценител (чл. 8, ал. 3)	50	61,87 – за един учител	70 Предлагаме да е такса в размер на 50 лв. за всеки предложен нов учител
За обучение в курс по ограмотяване (чл. 9, ал. 1)	300	631,80	420
За обучение в курс за придобиване на компетентности за завършен прогимназиален етап,	540	1137,24	760

включващ V, VI и VII клас (чл. 9, ал. 2)			
За обучение в курс за придобиване на компетентности за завършен клас от прогимназиален етап (чл. 9, ал. 3)	180	379,08	250
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в неспециализирано училище, с изключение на професионалните гимназии (чл. 10, ал. 1, т. 1)	1650	2 831	2320
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в професионална гимназия в област на образование: „Транспорт“ (чл. 10, ал. 1, т. 2, под. т. а)	2565	4 321	3610
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в професионална гимназия в област на образование: „Селско, горско, рибно стопанство, ветеринарна медицина“ (чл. 10, ал. 1, т. 2, под. т. б)	2458	4 288	3460
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в професионална гимназия в област на образование: „Физически науки, информатика, техника, здравеопазване, опазване на околната среда, производство и преработка, архитектура и строителство“ (чл. 10, ал. 1, т. 2, под. т. в)	2000	3 771	2815
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в професионална гимназия в област на образование: „Услуги за личността“ (чл. 10, ал. 1, т. 2, под. т. г)	1820	3 447	2560

За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в професионална гимназия в област на образование: „Стопанско управление и администрация“ и „Социални услуги“ (чл. 10, ал. 1, т. 2, под. т. д)	1614	2 835	2270
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в професионална гимназия в област на образование: „Изкуства“ (чл. 10, ал. 1, т. 2, под. т. е)	2691	5 053	3790
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в спортно училище (чл. 10, ал. 1, т. 3)	2603	4 483	3665
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в училище по културата (чл. 10, ал. 1, т. 4)	2661	4 689	3745
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в училища по изкуствата, в професионално направление „Музикални и сценични изкуства“ (чл. 10, ал. 1, т. 5, под. т. а)	3712	6 540	5225
За обучение в дневна форма на обучение за учебна година в училища по изкуствата, в професионално направление „Изящни и приложни изкуства“ (чл. 10, ал. 1, т. 5, под. т. б)	2805	4 944	3950
За обучение във форма на обучение, различна от дневната, за учебна година за вечерна форма на обучение и обучение чрез работа (дуална система на обучение) (чл. 10, ал. 2, т. 1)	1377	3 455	1940
За обучение във форма на обучение, различна от дневната, за учебна година за	924	2 320	1300

задочна и дистанционна форма на обучение (чл. 10, ал. 2, т. 2)			
За обучение във форма на обучение, различна от дневната, за учебна година за индивидуална форма на обучение (чл. 10, ал. 2, т. 3)	3070	8 155	4320
За обучение във форма на обучение, различна от дневната, за учебна година за самостоятелна форма на обучение (чл. 10, ал. 2, т. 4)	373	990	525
За обучение във форма на обучение, различна от дневната, за учебна година за комбинирана форма на обучение – сборът от съответната такса за дневна форма на обучение, определена в ал. 1, и добавка за комбинирана форма (чл. 10, ал. 2, т. 5)	ТДФО+862	ТДФО+2 323	ТДФО+1215